

คู่มือ

การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
สำนักงานเลขาธิการกรม
กรมการขนส่งทางราง

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 (วรรคหนึ่ง) เจ้าหน้าที่ของรัฐ (9) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน (16) พนักงาน ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ (วรรคสอง) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับบำเหน็จบำนาญ และมาตรา 5 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับบำเหน็จบำนาญ มีสิทธิขอมีบัตรประจำตัวสำหรับผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ โดยกฎกระทรวง (พ.ศ. 2542) และพระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2549 มาตรา 3 20. กำหนดให้พนักงานราชการ ซึ่งมีวาระการจ้างไม่น้อยกว่าหนึ่งปีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวโดยมีแนวทางในการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เรื่อง การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้การออกบัตร ประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
สำนักงานเลขาธิการกรม

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	3
แผนผังขั้นตอนการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	4
ขั้นตอนการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	5
ตัวอย่างการกรอกแบบคำขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	7
ตัวอย่างรูปถ่าย การประดับเครื่องหมาย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์	8
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	
- พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542	
- กฎกระทรวง (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542	
- พระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2545	
- หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0106/745 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2552 เรื่อง หารือแนวทางการออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	
- แบบคำขอมีบัตรประจำตัวหรือขอบัตรประจำตัวใหม่ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542	

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.1 การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ขอภายใน 30 วัน กรณี ดังนี้

- บัตรหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด
- บัตรหมดอายุ
- เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล
- เปลี่ยนตำแหน่งหรือย้ายสังกัด

1.2 การกรอกแบบการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ข้าราชการผู้รับบำนาญให้กรอกตำแหน่งตามประกาศเกษียณหรือตำแหน่งตามคำสั่งให้ออกจากราชการ

- คำว่า ดร. ไม่สามารถนำมาใช้เป็นคำนำหน้านามในการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ (อ้างอิงตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0106/745 ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2552)

2. หลักฐานที่ใช้ในการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.1 กรณีข้าราชการ หรือพนักงานราชการ ยื่นผ่านระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS)

- ไฟล์รูปถ่ายที่แนบในระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS) ให้บันทึกรูปถ่ายสีที่มีความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 จุดต่อนิ้ว (Dot Per Inch : DPI)

2.2 กรณีข้าราชการผู้รับบำนาญ ยื่นแบบคำขอด้วยตนเอง

- แบบคำขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 1 ฉบับ
- รูปถ่ายใส่ช่องพลาสติกและเย็บติดกับแบบคำขอมีบัตร ไม่ควรเย็บรูปด้วยลวดหรือหนีบรูปด้วยคลิป เพราะจะทำให้รูปมีตำหนิ

3. รูปถ่ายที่ใช้แนบคำขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

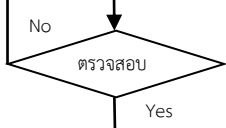
3.1 รูปถ่าย ต้องถ่ายไว้ไม่เกิน 6 เดือนนับถึงวันที่ยื่นคำขอ

3.2 ขนาด 2.5x3 ซม. ครึ่งตัว หน้าตรง พื้นหลังสีสุภาพ ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีเข้ม แต่งเครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว) ประดับเครื่องหมายให้ตรงกับชั้นหรือระดับปัจจุบันในวันที่ยื่นคำขอมีบัตร

3.3 ข้าราชการสตรีไทยมุสลิมที่มีความประสงค์จะใช้ผ้าคลุมศีรษะถ่ายรูปทำบัตรต้องเห็นรูปหน้า หน้าผาก คิ้ว ตา จมูก ปากและคาง

3.4 รูปถ่ายข้าราชการผู้รับบำนาญแต่งเช่นเดียวกับข้าราชการประจำการ เว้นแต่ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าข้างซ้าย และเครื่องหมายอักษร นก ทำด้วยโลหะโปร่งสีทองไม่มีขอบ สูง 2 ซม. ที่ปกคอเสื้อด้านหน้าข้างขวา การประดับเครื่องหมายให้ตรงกับชั้นหรือระดับปัจจุบันในวันที่ยื่นคำขอมีบัตร

แผนผังขั้นตอนการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

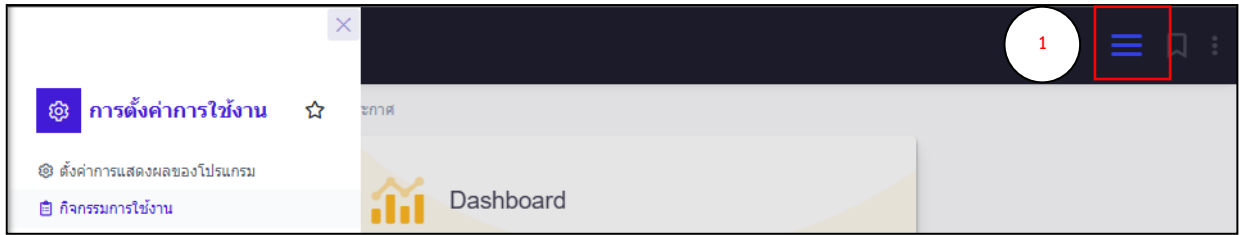
ลำดับ	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	รายละเอียด	กรอบระยะเวลา	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
1		ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	10 นาที	กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล	ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ	คำขอมีบัตรประจำตัว (บ.จ.1)
2		ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เอกสาร และรูปถ่าย	30 นาที	กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล	ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ	พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542
3		จัดพิมพ์บัตรตามข้อมูลและออกเลขที่บัตรตามทะเบียนคุม	30 นาที	กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล	ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ	ทะเบียนคุม
4		รับบัตรและลงชื่อรับบัตร	10 นาที	กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล	ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ	ทะเบียนคุม

ขั้นตอนการดำเนินการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

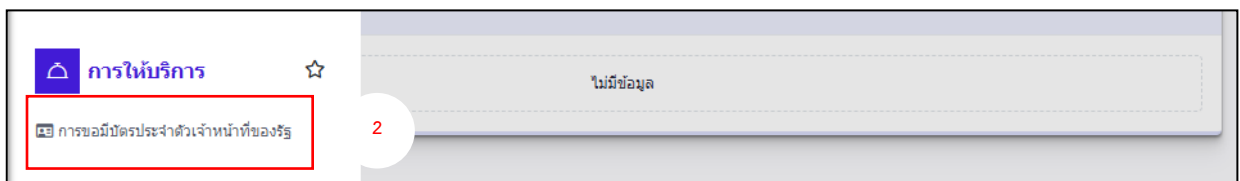
1. กรณีข้าราชการ หรือพนักงานราชการ ยื่นผ่านระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS)

1.1 ดำเนินการผ่านระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS) ดังนี้

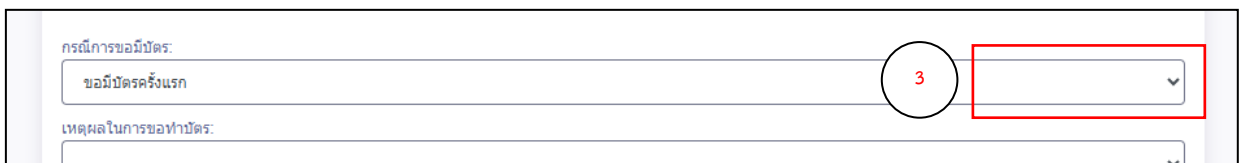
1.1.1 กดเมนู

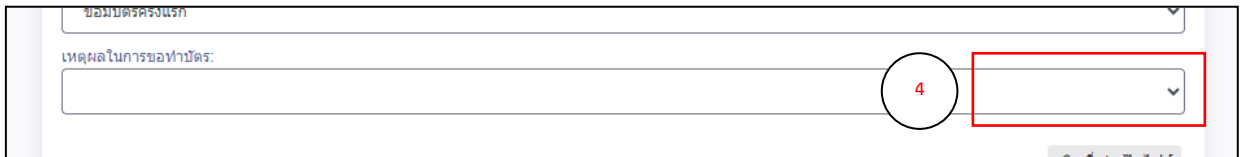
1.1.2 กดเมนูย่อยของการให้บริการ การขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

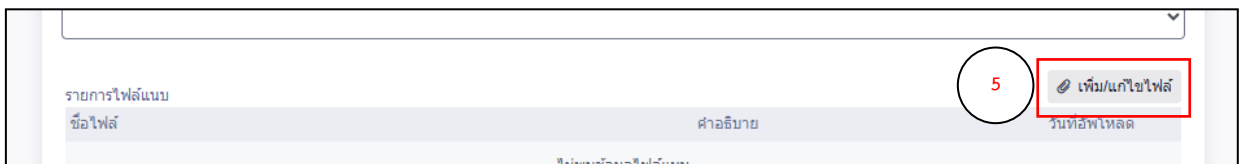
1.1.3 เลือก กรณีการขอมีบัตร

1.1.4 เลือก เหตุผลในการขอทำบัตร

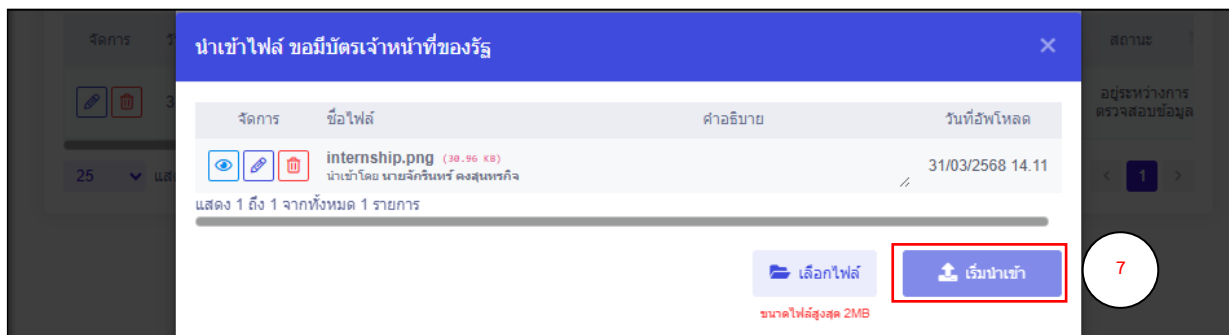
1.1.5 แนบไฟล์รูปถ่าย

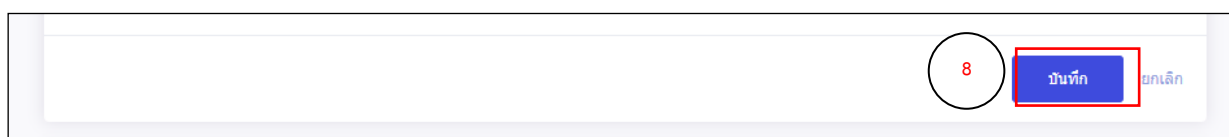
1.1.6 เลือกไฟล์รูปถ่าย

1.1.7 กด เริ่มนำเข้า

1.1.8 กดบันทึกและยืนยัน

1.2 เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม ดำเนินการผ่านระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS) ดังนี้

- 1) ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลผู้ขอมัติร และกดแก้ไข
- 2) ระบุเลขที่บัตรเรียงตามทะเบียนคุม วันที่ออกบัตร วันที่หมดอายุบัตร
- 3) แก้ไขสถานะเป็น “อยู่ระหว่างดำเนินการ”

1.3 เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม ดำเนินการจัดพิมพ์บัตรตามข้อมูล และแก้ไขสถานะในระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล กรมการขนส่งทางราง (DPIS) เป็น “ดำเนินการเสร็จสิ้น” พร้อมทั้งแจ้งผู้ขอมัติรให้มารับ

1.4 ผู้ขอมัติรมารับด้วยตนเองที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม พร้อมลงชื่อในทะเบียนคุม

2. กรณีข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ ยื่นแบบคำขอด้วยตนเอง

2.1 ดำเนินการกรอกแบบการขอมัติรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ครบถ้วนและนำมายื่นที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม

2.2 เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลผู้ขอมัติร และระบุเลขที่บัตรเรียงตามทะเบียนคุม วันที่ออกบัตร และวันที่หมดอายุบัตร

2.3 เจ้าหน้าที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม ดำเนินการจัดพิมพ์บัตรตามข้อมูล พร้อมทั้งแจ้งผู้ขอมัติรให้มารับ

2.4 ผู้ขอมัติรมารับด้วยตนเองที่กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการกรม พร้อมลงชื่อในทะเบียนคุม

ตัวอย่างการกรอกแบบคำขอมิบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บ.จ.1

คำขอมิบัตรประจำตัวหรือขอบัตรประจำตัวใหม่ ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542

เขียนที่..... กรมการขนส่งทางราง

วันที่..... 1 เดือน..... เมษายน พ.ศ. 2568

ข้าพเจ้า ชื่อ *..... นายจักรินทร์..... ชื่อสกุล..... คงสุนทรกิจ.....

เกิดวันที่ 27 เดือน..... ตุลาคม พ.ศ. 2530 อายุ..... 37 ปี สัญชาติ..... ไทย..... หมู่โลหิต..... บี.....

มีที่อยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่..... 123/45..... หมู่ที่..... 6..... ตรอก/ซอย..... -..... ถนน..... -.....

ตำบล/แขวง..... บางเมืองใหม่..... อำเภอ/เขต..... เมืองสมุทรปราการ..... จังหวัด..... สมุทรปราการ.....

เลขประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้..... 123/45 หมู่ที่ 6 ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ.....

จังหวัดสมุทรปราการ

เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภท ☒ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ☐ ข้าราชการผู้รับบำนาญ ☐ ลูกจ้างประจำ ☐ พนักงานราชการ

รับราชการ/ปฏิบัติงาน/เคยสังกัด กลุ่ม..... บริหารทรัพยากรบุคคล.....

กอง/สำนักงาน..... เลขานุการกรม..... กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม

ตำแหน่ง..... นักทรัพยากรบุคคล..... ระดับ..... ปฏิบัติการ.....

มีความประสงค์ขอมิบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นต่อ อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

- กรณี ☐ 1. ขอมิบัตรครั้งแรก
- ☐ 2. ขอมิบัตรใหม่ เนื่องจาก ☐ บัตรหายหรือถูกทำลาย ☐ บัตรหมดอายุ
- หมายเลขของบัตรเดิม..... (ถ้าทราบ)
- ☒ 3. ขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจาก ☐ เปลี่ยนตำแหน่ง ☒ เปลี่ยนสังกัด
- ☐ เปลี่ยนระดับ ☐ เปลี่ยนชื่อ
- ☐ เปลี่ยนชื่อสกุล ☐ ชำรุด
- ☐ อื่น ๆ
- ☒ ได้แนบรูปถ่ายมาพร้อมกับคำขอนี้แล้วและ ☐ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี).....
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ..... นายจักรินทร์ คงสุนทรกิจ..... ผู้ยื่นคำขอ

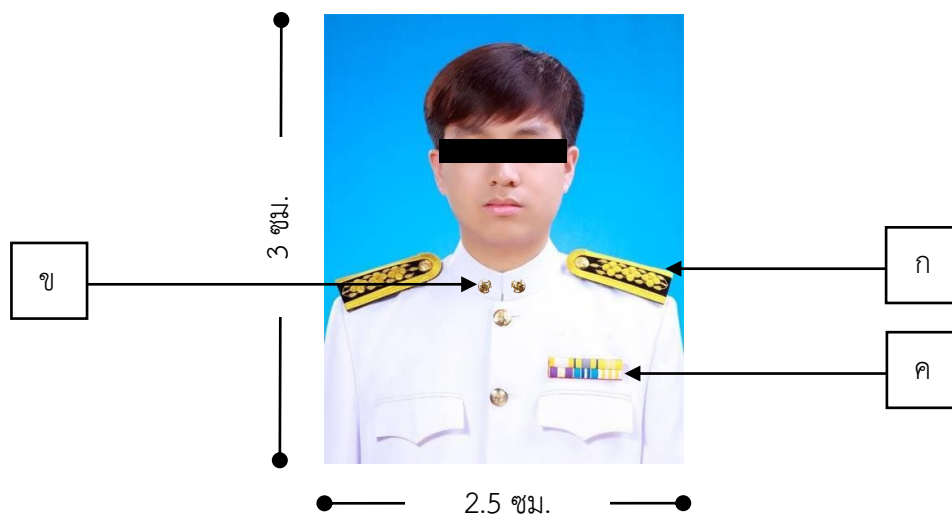
(..... นายจักรินทร์ คงสุนทรกิจ.....)

หมายเหตุ

- ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออก แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ และหรือ ☐ หน้าข้อความที่ใช้
- * ให้ลงคำนำหน้านามตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น นาย นาง นางสาว ยศ เป็นต้น และตามด้วยชื่อผู้ขอมิบัตร

ตัวอย่างรูปถ่าย การประดับเครื่องหมาย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ตัวอย่างรูปถ่าย ขนาด 2.5x3 ซม. ครึ่งตัว หน้าตรง พื้นหลังสีสุภาพ ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีเข้ม แต่งเครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- ก อินทราวุฒิการ
 ข เครื่องหมายแสดงสังกัดกระทรวงคมนาคม
 ค เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- ตัวอย่างการประดับเครื่องหมายให้ตรงกับขั้นหรือระดับปัจจุบันในวันที่ยื่นคำขอมีบัตร

2.1 การประดับอินทราวุฒิการในข้าราชการ และพนักงานราชการ แต่ละระดับ

ตำแหน่งและระดับ	อินทราวุฒิการ
พนักงานราชการทั่วไป กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	 ดอกพิกุล 2 ดอก
ข้าราชการ ประเพณีวิชาการ ระดับปฏิบัติการ	 ช่อชัยพฤกษ์ มีดอก 3 ดอก
ข้าราชการ ประเพณีวิชาการ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ ประเภทอำนวยการ ระดับต้น	 ช่อชัยพฤกษ์
ข้าราชการ ประเพณีบริหาร ระดับต้น ระดับสูง	 ช่อชัยพฤกษ์ เพิ่มเส้นฐาน

2.2 การประดับเครื่องหมายแสดงสังกัดกระทรวงคมนาคม

ข้าราชการประจำการ

ข้าราชการผู้รับบำเหน็จบำนาญ

2.3 ตัวอย่างการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

2.3.1 ชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

ชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์	แถบแพรย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นที่ 7 : เหรียญเงินมงกุฎไทย (ร.ง.ม.)	
ชั้นที่ 7 : เหรียญเงินช้างเผือก (ร.ง.ช.)	
ชั้นที่ 6 : เหรียญทองมงกุฎไทย (ร.ท.ม.)	
ชั้นที่ 6 : เหรียญทองช้างเผือก (ร.ท.ช.)	
ชั้นที่ 5 : เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย (บ.ม.)	
ชั้นที่ 5 : เบญจมาภรณ์ช้างเผือก (บ.ช.)	
ชั้นที่ 4 : จัตุรถาภรณ์มงกุฎไทย (จ.ม.)	
ชั้นที่ 4 : จัตุรถาภรณ์ช้างเผือก (จ.ช.)	
ชั้นที่ 3 : ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)	
ชั้นที่ 3 : ตริตาภรณ์ช้างเผือก (ต.ช.)	
ชั้นที่ 2 : ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)	

ชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์	แถบแพรย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นที่ 2 : ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)	
ชั้นที่ 1 : ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)	
ชั้นที่ 1 : ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)	
ชั้นสูงสุด : มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)	
ชั้นสูงสุด : มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)	

2.3.2 เหรียญจักรพรรดิมาลา

ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

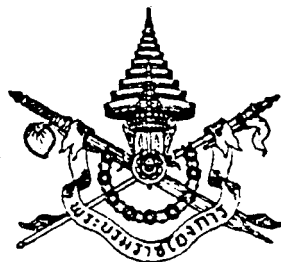

หน้า ๑

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติ
บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ และยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐

(๔) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า

(๑) ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๒) ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร

(๓) ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู

(๔) ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ

(๕) ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

(๖) ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(๗) ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

(๘) ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ

(๙) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๑๐) ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

(๑๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

(๑๒) สมาชิกสภาท้องถิ่นและหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา

(๑๓) ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา

(๑๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๑๕) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือองค์การมหาชนที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

(๑๖) ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่อื่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งออกจากราชการหรือพ้นจากตำแหน่งโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร หรือกฎหมายอื่นใดอันเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญมีสิทธิขอมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ และให้หน่วยงานเจ้าสังกัดออกบัตรประจำตัวดังกล่าวให้

การขอมีบัตรประจำตัว การออกบัตรประจำตัว และลักษณะของบัตรประจำตัวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองทุกตำแหน่ง นอกจากที่ระบุให้บุคคลอื่นเป็นผู้ออกบัตร

(๒) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับตำแหน่งปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย สำหรับตำแหน่งข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร

(๔) ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง สำหรับตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ในกระทรวงหรือทบวง ตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่งในสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง และตำแหน่งผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐหรือองค์การมหาชนที่อยู่ในสังกัดหรือกำกับดูแลของกระทรวงหรือทบวงนั้น

(๕) อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม สำหรับตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่งในกรมหรือส่วนราชการนั้น

(๖) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครระดับ ๑๑

(๗) ปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับ ๑๐ ลงมา

(๘) ประธานรัฐสภา สำหรับตำแหน่งประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในรัฐสภา

(๕) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร

(๑๐) ประธานวุฒิสภา สำหรับตำแหน่งประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา เลขธิการวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในวุฒิสภา

(๑๑) เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร สำหรับตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญในสำนักงานเลขธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๑๒) เลขธิการวุฒิสภา สำหรับตำแหน่งข้าราชการรัฐสภาสามัญในสำนักงานเลขธิการวุฒิสภา

(๑๓) ประธานศาลฎีกา สำหรับตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

(๑๔) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการจังหวัดในราชการส่วนภูมิภาคที่สังกัดจังหวัดนั้น และตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นและหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสุขาภิบาล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา

(๑๕) นายอำเภอ สำหรับตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๑๖) ผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองท้องถิ่น สำหรับตำแหน่งข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานเมืองพัทยา

(๑๗) ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐ หรือองค์การมหาชน สำหรับตำแหน่งเจ้าหน้าที่หรือพนักงานในหน่วยงานนั้น

มาตรา ๗ พระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ออกตามบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา ๔ ให้กำหนดผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวไว้ด้วย

มาตรา ๘ บัตรประจำตัวซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ได้หกปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีวาระการดำรงตำแหน่งน้อยกว่าหกปีให้ใช้ได้จนถึงวันที่ผู้ถือบัตรครบวาระการดำรงตำแหน่ง และบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญที่ใช้ได้ในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ให้คงใช้ได้ตลอดชีวิต

มาตรา ๘ ในกรณีที่บัตรประจำตัวจะหมดอายุ ผู้ถือบัตรต้องขอมีบัตรภายในสามสิบวัน ก่อนวันที่บัตรนั้นหมดอายุ

ในกรณีที่บัตรหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ผู้ถือบัตรต้องขอมีบัตรใหม่ หรือขอ เปลี่ยนบัตร แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรนั้นหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด

ในกรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล ผู้ถือบัตรต้องขอเปลี่ยนบัตร ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับบัตรประจำตัวตามพระราชบัญญัตินี้ออกจากราชการ หรือพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะใช้บัตรประจำตัวนั้นต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถือบัตรประจำตัวได้เลื่อนยศ เลื่อนชั้น เลื่อนระดับ เปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้ายสังกัด ให้ผู้นั้นขอบัตรประจำตัวใหม่ตามยศ ชั้น ระดับ ตำแหน่ง หรือสังกัดใหม่นั้นภายในสามสิบวันนับแต่ วันที่เลื่อนยศ เลื่อนชั้น เลื่อนระดับ เปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้ายสังกัด

มาตรา ๑๑ ถ้าผู้ถือบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญผู้ใดได้รับโทษ จำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษหรือเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย หรือยินยอมให้ผู้อื่น นำบัตรประจำตัวนั้นไปใช้ในทางทุจริตให้เป็นอันหมดสิทธิที่จะใช้บัตรประจำตัวนั้นต่อไป

มาตรา ๑๒ ผู้ใดมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ใช้หรือ แสดงบัตรประจำตัวว่าตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓ บรรดาบัตรประจำตัวข้าราชการ บัตรประจำตัวข้าราชการการเมือง บัตรประจำตัว ข้าราชการกรุงเทพมหานคร บัตรประจำตัวพนักงานเทศบาล บัตรประจำตัวพนักงานสุขาภิบาล บัตรประจำตัวพนักงานองค์การของรัฐ และบัตรประจำตัวข้าราชการบำเหน็จบำนาญ ที่ได้ออกก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไปจนถึงวันที่บัตรนั้นหมดอายุ

มาตรา ๑๔ บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงาน เทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมี การออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

หน้า ๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๓๔ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๔ พฤษภาคม ๒๕๔๒

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติที่ยังไม่ครอบคลุมถึงการออกบัตรประจำตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐบางประเภท ที่ได้มีกฎหมายบัญญัติขึ้นมาในภายหลัง ประกอบกับเป็นการสมควรให้มีการออกบัตรประจำตัวให้แก่ผู้เกษียณอายุของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้แสดงตน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัว

เจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัว

เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔ (๑๖) และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๒๐. ในหัวข้อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามลำดับของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕

“๒๐. พนักงานราชการซึ่งมีวาระ
การจ้างไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

๒๐. ปลัดกระทรวงสำหรับพนักงาน
ราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง
อธิบดี หัวหน้าส่วนราชการของ
ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม หรือ
ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับพนักงาน
ราชการในราชการส่วนภูมิภาค
ที่สังกัดจังหวัดนั้น หรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมายจากผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากพนักงานราชการเป็นบุคลากรภาครัฐประเภทหนึ่ง ซึ่งปฏิบัติงานควบคู่ไปกับข้าราชการได้ทั้งในการกิจหลัก การกิจรอง และภารกิจสนับสนุนของส่วนราชการ แต่ปรากฏว่าตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมิได้กำหนดให้พนักงานราชการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ก็ได้กำหนดเรื่องบัตรประจำตัวพนักงานราชการไว้เป็นการเฉพาะ สมควรให้บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อปฏิบัติหน้าที่โดยมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ รวมทั้งกำหนดผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๕๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในการขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำคำขอมีบัตรประจำตัวขึ้นต่อบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้ยื่นคำขอต่อนายกรัฐมนตรี เว้นแต่ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง และผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง ให้ยื่นคำขอต่อนายกรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

(๒) ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในรัฐสภา ให้ยื่นคำขอต่อประธานรัฐสภา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในสภาผู้แทนราษฎร ให้ยื่นคำขอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประธานวุฒิสภา รองประธานวุฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา เลขานุการวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองในวุฒิสภา ให้ยื่นคำขอต่อประธานวุฒิสภา

ประธานศาลฎีกา ให้ยื่นคำขอต่อประธานศาลฎีกา

(๓) ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน

(๔) สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา ให้ยื่นคำขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้ยื่นคำขอต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรุงเทพมหานคร สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ให้ยื่นต่อผู้อำนวยการเขต

(๖) ข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน

(๗) ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้บริหารสูงสุดที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐ หรือองค์การมหาชนที่อยู่ในสังกัดหรือกำกับดูแลของกระทรวงหรือทบวง ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงนั้น

(๘) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐ หรือองค์การมหาชน ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน

(๙) ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่อื่น ซึ่งมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๔ (๑๖) ให้ยื่นคำขอต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน

ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับคำขอตาม (๓) (๖) (๘) หรือ (๙) เสนอคำขอไปตามลำดับชั้นจนถึงผู้ออกบัตรประจำตัว ตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญผู้ใดประสงค์จะขอมีบัตรประจำตัว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ให้ทำคำขอยื่นต่อหัวหน้าหน่วยงานเจ้าสังกัด หรือจะยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่ตนขอรับบำเหน็จบำนาญก็ได้

ในกรณีที่ผู้ทำคำขอตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ให้ทำคำขอยื่นต่อเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือจะยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่ตนขอรับบำเหน็จบำนาญก็ได้

การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ยื่นคำขอได้ตั้งแต่วันที่ออกจากราชการ หรือพ้นจากตำแหน่งเป็นต้นไป

ให้ผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัด เลขาธิการนายกรัฐมนตรี และผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ตรวจสอบว่าผู้ทำคำขอเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งออกจากราชการหรือพ้นจากตำแหน่งโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายอื่นใดอันเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ หากปรากฏว่าเป็นผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญดังกล่าว ก็ให้เสนอคำขอต่อไปยังหน่วยงานเจ้าสังกัด

ข้อ ๓ คำขอมีบัตรประจำตัวตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ใช้แบบ บ.จ.๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้

สำหรับข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม แบบคำขอในการขอมีบัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๔ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญให้มี ๒ ชนิด ดังนี้

(๑) บัตรประจำตัวที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำด้วยกระดาษแข็ง สีขาว และมีขนาดและลักษณะ ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นไปตามแบบที่ ๑ ก ท้ายกฎกระทรวงนี้

(ข) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ให้เป็นไปตามแบบที่ ๒ ก ท้ายกฎกระทรวงนี้

การขอมีบัตรประจำตัวตาม (๑) ให้แนบรูปถ่ายจำนวนสองใบพร้อมคำขอ โดยรูปถ่ายดังกล่าว ให้ใช้รูปถ่ายที่ถ่ายไว้ไม่เกินหกเดือนก่อนวันยื่นคำขอมีบัตรประจำตัว ขนาด ๒.๕ × ๓.๐ เซนติเมตร ครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นตาสีเข้ม แต่งเครื่องแบบปฏิบัติราชการ เครื่องแบบพิธีการ เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งตนสังกัด ชุดสากล หรือชุดไทยพระราชทาน เว้นแต่ข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม รูปถ่ายให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๒) บัตรประจำตัวที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำด้วยพลาสติกสีเทาเงิน ด้านหน้ามีแถบแม่เหล็ก ด้านหลังมีลายปูพื้นรูปครุฑ ขนาด ๑ เซนติเมตร สีเทาเข้มกว่าพื้นบัตรเล็กน้อย เพื่อให้ตัวอักษรในรายการบัตรชัดเจน และมีขนาดและลักษณะ ดังนี้

(ก) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นไปตามแบบที่ ๑ ข ท้ายกฎกระทรวงนี้

(ข) บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ ให้เป็นไปตามแบบที่ ๒ ข ท้ายกฎกระทรวงนี้

ลักษณะของรูปถ่ายในบัตรประจำตัว และการแต่งกายของผู้ขอมีบัตรในรูปถ่ายในบัตรประจำตัวที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เป็นไปตามวรรคสองของ (๑)

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ สำหรับข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม ถ้าจะมีข้อความและรายการแตกต่างไปจากแบบที่กำหนดไว้ท้ายกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๕ เมื่อได้ออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้ผู้ออกบัตรประจำตัวดังกล่าวจัดให้มีสำเนาข้อความและรายการบัตรประจำตัว พร้อมให้มีรูปถ่ายที่ชัดเจนของผู้นั้นไว้ด้วยหนึ่งฉบับเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ และบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ สำหรับข้าราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม

ข้อ ๖ ให้นำความในข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ มาใช้บังคับกับการขอบัตรประจำตัวหรือขอเปลี่ยนบัตรใหม่ ในกรณีที่บัตรประจำตัวดังกล่าวหมดอายุ หรือในกรณีบัตรประจำตัวหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ หรือในกรณีที่ผู้ถือบัตรเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๕ และการขอบัตรประจำตัวใหม่ในกรณีที่ผู้ถือบัตรประจำตัวได้เลื่อนยศ เลื่อนชั้น เลื่อนระดับ เปลี่ยนตำแหน่ง หรือย้ายสังกัด ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

**คำขอมีบัตรประจำตัว หรือขอบัตรประจำตัวใหม่
ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542**

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าชื่อ * ชื่อสกุล

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....หม/โลหิต.....

มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ตรอก/ซอย ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

เลขหมายประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ □-□□□□-□□□□□-□□-□

ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้.....

เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภท.....

รับราชการ/ปฏิบัติงาน/เคยสังกัด แผนก/งาน.....ฝ่าย/ส่วน.....

กอง/สำนัก.....กรม/เทศบาล/องค์การ.....กระทรวง/ทบวง.....

ตำแหน่ง.....ระดับ/ยศ.....

มีความประสงค์ขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นต่อ.....

กรณี ☐ 1. ขอมมีบัตรจริงครบ

☐ 2. ขอมีบัตรใหม่ เนื่องจาก ☐ บัตรหมดอายุ ☐ บัตรหายหรือถูกทำลาย
หมายเลขของบัตรเดิม.....(ถ้าทราบ)

☐ 3. ขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจาก ☐ เปลี่ยนตำแหน่ง/เลื่อนระดับ/เลื่อนยศ
☐ เปลี่ยนชื่อตัว ☐ เปลี่ยนชื่อสกุล ☐ เปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล
☐ ข้าราชการ ☐ อื่นๆ.....

☐ ได้แนบรูปถ่ายสองใบมาพร้อมกับคำขอนี้แล้ว และ ☐ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

ข้าพเจ้ารับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(តាមដានដោយ)..... អ្នកប្រតិបត្តិការ

(.....)

หมายเหตุ ให้ขีดนำข้อความที่ไม่ต้องการออกแล้ววัดเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ และหรือ ☐ หน้าข้อความที่ใช้

* ให้ลงคำนำนามตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น นาย/นาง/นางสาว/ยศ เป็นต้น และชื่อ

ผู้ขอมีบัตร

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

หมายเหตุ

(1) ระบุประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประเภทที่กำหนดในมาตรา 4 (1) - (16) แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 เช่น ข้าราชการการเมือง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, พนักงานองค์กรส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

(2) ระบุหน่วยงานผู้ออกบัตร เช่น กรม.....กระทรวง....., สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา, สำนักงาน.....กรุงเทพมหานคร, เทศบาล.....จังหวัด....., องค์การ..... เป็นต้น

(3) ตราครุฑ สำหรับหน่วยงานราชการ (มีลักษณะเป็นวงกลมสองวงซ้อนกัน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 ซม. อักษรวงใน 3.5 ซม. ล้อมครุฑ ขนาดตัวครุฑสูง 3 ซม. ระหว่างวงนอกและวงในให้มีอักษรไทยระบุ กระทรวง/ทบวง/กรม/ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม/หรือจังหวัด เป็นต้น อยู่ขอบล่างของตรา) หรือ ตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตร สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเป็นพิเศษนอกจากนี้ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือองค์การมหาชน เป็นต้น

การประทับตรา ให้ประทับตราครุฑ หรือตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตรด้วยหมึกสีแดงหรือประทับเป็นรอยคุนูน

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

5.4 ซม.

บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(2).....

8.4 ซม.

(1)

(ด้านหลัง)

5.4 ซม.

รูปถ่าย
2.5 X 3 ซม.

ชื่อ.....
เลขที่.....
ตำแหน่ง.....
เลขประจำตัวประชาชน.....

นามชื่อ.....
วันออกบัตร..... บัตรหมดอายุ.....

ผู้ออกบัตร

8.4 ซม.

(3)

(4)

หมายเหตุ

- (1) แถบแม่เหล็ก เพื่อบรรจุข้อมูลกลางและข้อมูลที่ต้นสังกัดประสงค์จะใช้งาน
- (2) ระบุหน่วยงานผู้ออกบัตร เช่น กรม กระทรวง....., สถานีแทนราษฎร รัฐสภา, สำนักงาน.....กรุงเทพมหานคร, เทศบาล.....จังหวัด....., องค์การ..... เป็นต้น
- (3) ระบุประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐตามประเภทที่กำหนดในมาตรา 4 (1) - (16) แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 เช่น ข้าราชการการเมือง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, พนักงานองค์กรส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
- (4) ตราครุฑ สีแดง สำหรับหน่วยงานราชการ (มีลักษณะเป็นวงกลมสองวงซ้อนกัน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 ซม. วงใน 2.5 ซม. ล้อมครุฑ ขนาดตัวครุฑสูง 2 ซม. ระหว่างวงนอกและวงใน ให้มีอักษรไทยระบุ กระทรวง/ ทบวง/กรม/ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม/หรือจังหวัด เป็นต้น อยู่ขอบล่างของตรา) หรือตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตร สีแดง สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเป็นพิเศษนอกจากนี้ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือองค์การมหาชน เป็นต้น

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

(ด้านหลัง)

(3)

หมายเหตุ

(1) ระบุประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญตามประเภทที่กำหนดในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 เช่น ข้าราชการ, ข้าราชการกรุงเทพมหานคร, ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

(2) ระบุหน่วยงานผู้ออกบัตร เช่น กรม กระทรวง....., สำนักงาน... กรุงเทพมหานคร, องค์การส่วนท้องถิ่น....จังหวัด....., เป็นต้น

(3) ตราครุฑ สำหรับหน่วยงานราชการ (มีลักษณะเป็นวงกลมสองวงซ้อนกัน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.5 ซม. อักษรวงใน 3.5 ซม. ล้อมครุฑ ขนาดตัวครุฑสูง 3 ซม. ระหว่างวงนอกและวงในให้มีอักษรไทยระบุ กระทรวง/ ทบวง/กรม/ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม/หรือจังหวัด เป็นต้น อยู่ขอบล่างของตรา) หรือ ตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตร สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเป็นพิเศษนอกจากนี้ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือองค์การมหาชน เป็นต้น

การประทับตรา ให้ประทับตราครุฑ หรือตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตรด้วยหมึกสีแดงหรือประทับเป็นรอยคนูน

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำนาญที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(ด้านหน้า)

5.4 ซม.

8.4 ซม.

(1)

บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำนาญ

(2).....

(ด้านหลัง)

5.4 ซม.

8.4 ซม.

(3).....

เลขที่.....

รูปถ่าย
2.5 X 3 ซม.

ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

เลขประจำตัวประชาชน.....

ลายมือชื่อ ใหญ่ เล็ก.....

ตำแหน่ง.....

วันออกบัตร..... บัตรหมดอายุ.....

ผู้ออกบัตร

(4)

หมายเหตุ

- (1) แถบแม่เหล็ก เพื่อบรรจุข้อมูลกลางและข้อมูลที่ต้นสังกัดประสงค์จะใช้งาน
- (2) ระบุหน่วยงานผู้ออกบัตร เช่น กรม กระทรวง....., สภาผู้แทนราษฎร รัฐสภา, สำนักงาน.....กรุงเทพมหานคร, เทศบาล.....จังหวัด....., องค์การ..... เป็นต้น
- (3) ระบุประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำนาญตามประเภทที่กำหนดในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 เช่น ข้าราชการ, ข้าราชการกรุงเทพมหานคร, ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น
- (4) ตราครุฑ สีแดง สำหรับหน่วยงานราชการ (มีลักษณะเป็นวงกลมสองวงซ้อนกัน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 ซม. วงใน 2.5 ซม. ล้อมครุฑ ขนาดตัวครุฑสูง 2 ซม. ระหว่างวงนอกและวงใน ให้มีอักษรไทยระบุ กระทรวง/ทบวง/กรม/ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม/หรือจังหวัด เป็นต้น อยู่ขอบล่างของตรา) หรือ ตราประจำหน่วยงานของผู้ออกบัตร สีแดง สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเป็นพิเศษนอกจากนี้ เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือ องค์การมหาชน เป็นต้น

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการขอมีบัตรประจำตัว การออกบัตรประจำตัว และลักษณะของบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งตามมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้การขอมีบัตรประจำตัว การออกบัตรประจำตัว และลักษณะของบัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ที่ นร ๐๑๐๖/๗๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ทหรีอแนวทางการออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๒๑๑๐

ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๒

๒. หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/ว ๕๑๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอทหรีอเกี่ยวกับกรณีขอใช้ "ดร." นำหน้าชื่อในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและการระบุตำแหน่งในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการพลเรือนสามัญและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวม ๓ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า

๑. กรณีขอใช้ "ดร." นำหน้าชื่อในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า

๑.๑ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคสาม ได้กำหนดลักษณะของบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๓ ได้กำหนดแบบคำขอมีบัตรประจำตัวไว้โดยให้ใช้แบบ บ.จ. ๑ และข้อ ๔ กำหนดแบบบัตรประจำตัวที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามแบบที่ ๑ ก หรือบัตรประจำตัวที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามแบบที่ ๑ ข โดยในแบบคำขอมีบัตรประจำตัวและแบบบัตรประจำตัวดังกล่าวได้กำหนดให้ระบุชื่อผู้มีบัตรและผู้ถือบัตรโดยการระบุชื่อในแบบคำขอมีบัตรประจำตัวได้มีคำอธิบายซึ่งเป็นหมายเหตุท้ายแบบคำขอว่า "ให้ลงคำนำหน้านามตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น นาย/นาง/นางสาว/ยศ เป็นต้น และระบุชื่อผู้มีบัตร"

๑.๒ การลงคำนำหน้านาม โดยการใช้ "ดร." นั้น ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือระเบียบให้ใช้คำดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามได้ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านาม พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔ ได้กำหนดไว้เฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ คือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการที่ได้รับเป็นคำนำหน้านามได้ในการลงชื่อ หนังสือ เอกสาร งานสารบรรณหรือการเขียนใดๆ เสมือนยศหรือคำนำหน้านามอย่างอื่น

- ๒ -

ดังนั้น จึงไม่สามารถใช้คำว่า “ดร.” ซึ่งเป็นคำแสดงคุณวุฒิการศึกษาชั้นปริญญาเอก นำหน้าชื่อในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

๒. กรณีการระบุตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องระบุอย่างไร ในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการพลเรือนสามัญ เห็นว่า

ในกรณีซึ่งหาข้อได้กล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ นร ๐๑๐๖/ว ๕๑๔ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ชักชวนแนวทางการปฏิบัติและแจ้งเวียนให้ส่วนราชการ (กระทรวง กรม) เพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วยแล้ว ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๓. กรณีการระบุตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะสามารถนำวิทยฐานะต่อท้ายตำแหน่ง เหมือนข้าราชการพลเรือนสามัญได้หรือไม่ อย่างไร เห็นว่า

ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔ วรรคสาม ได้กำหนดลักษณะของบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดแบบบัตรประจำตัวที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้เป็นไปตามแบบที่ ๑ ก ท้ายกฎกระทรวงนี้ หรือบัตรประจำตัวที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้ เป็นไปตามแบบที่ ๑ ข ท้ายกฎกระทรวงนี้ โดยในแบบบัตรประจำตัวดังกล่าว กำหนดให้ระบุตำแหน่ง ซึ่งหมายถึงการระบุชื่อตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถือบัตร ดังนั้น การระบุตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงต้องระบุเฉพาะชื่อตำแหน่งตามที่มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมกำหนดไว้ โดยไม่สามารถนำวิทยฐานะตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งไม่ใช่ชื่อตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามารับต่อจากตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุรงค์ ปัญญาดี)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๔๓๐๓ , ๐ ๒๒๘๑ ๖๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๙๖

ตรวจ

ทำ

คืน

รับ

คำขอมีบัตรประจำตัวหรือขอบัตรประจำตัวใหม่
ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า ชื่อ * ชื่อสกุล.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... อายุ.....ปี สัญชาติ..... หมุ่โลหิต.....
มีที่อยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
เลขประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้.....

เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภท ☐ ข้าราชการพลเรือนสามัญ ☐ ข้าราชการผู้รับบำนาญ ☐ ลูกจ้างประจำ
☐ พนักงานราชการ

รับราชการ/ปฏิบัติงาน/เคยสังกัด กลุ่ม.....

กอง/สำนักงาน..... กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม

ตำแหน่ง..... ระดับ.....

มีความประสงค์ขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยื่นต่อ อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

- กรณี ☐ 1. ขอมีบัตรครั้งแรก
☐ 2. ขอมีบัตรใหม่ เนื่องจาก ☐ บัตรหายหรือถูกทำลาย ☐ บัตรหมดอายุ
หมายเลขของบัตรเดิม.....(ถ้าทราบ)
☐ 3. ขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจาก ☐ เปลี่ยนตำแหน่ง ☐ เปลี่ยนสังกัด
☐ เปลี่ยนระดับ ☐ เปลี่ยนชื่อ
☐ เปลี่ยนชื่อสกุล ☐ ชำรุด
☐ อื่น ๆ
☐ ได้แนบรูปถ่ายมาพร้อมกับคำขอนี้แล้วและ ☐ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี).....
ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

หมายเหตุ 1. ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออก แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ และหรือ ☐ หน้าข้อความที่ใช้
2. * ให้ลงคำนำหน้านามตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น นาย นาง นางสาว ยศ เป็นต้น
และตามด้วยชื่อผู้ขอมีบัตร